

# Stjórnskipunar- og eftirlitsnefnd

## Fullveldi Íslands

Þegar hætta steðjar að reynir á að allir þættir ríkisvalds standi undir ábyrgð sinni til að verja undirstöður stjórnarskrárinnar, réttarríkið og frjálslynda og lýðræðislega stjórnskipun í anda sjálfstæðisstefunnar. Sjálfstæðisflokkurinn telur hagsmunum Íslands er betur borgið utan Evrópusambandsins. Þjóðinni hefur farnast vel utan sambandsins og þar hefur Sjálfstæðisflokkurinn stendur vörð um fullveldi og frelsi landsins þar sem til samninga við önnur ríki, auk yfirráðina yfir eigin auðlindum eru tryggð, átt stóran hlut að máli.

## Stjórnarskrá

Stjórnarskráin er grundvöllur stjórnskipunar landsins og hefur þjónað hlutverki sínu vel. Engin knýjandi nauðsyn er til þess að umbylta efni hennar. Stjórnarskráin kveður á um grundvallarreglur lýðveldisins og mannréttindi borgaranna. Hyggja þarf vel að breytingum á stjórnarskránni og ráðrúm þarf að gefast, bæði innan þings og utan, til að gaumgæfa tillögur að breytingum á henni. Heildarendurskoðun sem umturnar öllum ákvæðum stjórnarskrárinnar samræmist ekki sjónarmiðum um réttaröryggi og fyrirsjáanleika. Að sama skapi telur Sjálfstæðisflokkurinn mikilvægt er að breytingar á stjórnarskrá séu gerðar í víðtækri pólitískri sátt og að undangenginni vandaðri og málefnalegri umræðu. Umræða um stjórnarskrá og breytingar á henni verður ávallt að vera hafin yfir skammtímaáherslur stjórn mála frá einum tíma til annars. Í stjórnarskrá skal fjallað um SaminUnnið verðai að því að semja stjórnarskrárákvæði sem fjalla um gildi íslenskrar náttúru og stöðu íslenskunnar. Kveðið verði Rétt er að kveða á um þjóðareign á auðlindum lands og sjávar, sem ekki eru háðar einkaeignarrétti, og að þær beri að nýta á sjálfbæran hátt landsmönnum öllum til hagsbóta. Samhliða ber að skilgreina skýrlega hugtakið þjóðareign og lagalega merkingu þess. Nauðsynlegt er að víðtæk sátt sé um slíkt ákvæði og tryggja að það hróflí ekki við stjórnarskrárvörðum

28 réttindum sem þegar hafa stofnast við hagnýtingu hlutaðeigandi auðlinda. Landsdómur  
29 skal lagður niður samhliða endurskoðun á ákvæðum í lögum um ráðherraábyrgð.

## 31 Forseti Íslands

32 Endurskoða skal þarf hlutverk og stöðu og kjör forseta Íslands. Setja þarf embættinu  
33 skýrt hlutverk og valdmörk. Lágmarksfjöldi meðmælenda með framboði til forseta til  
34 forsetaframboðs skal aukinn. Landsdómur skal lagður niður samhliða endurskoðun á  
35 ákvæðum í lögum um ráðherraábyrgð.

## 36 Umgjörð kosninga

37 Einfalda þarf og skýra betur regluverk er snýr að framkvæmd kosninga í landinu.

38 Endurskoða skal kjördæmaskipan þannig að atkvæðavægi sé jafnara og rödd allra  
39 landshluta sé tryggð. Ákvæði stjórnarskrárinnar með það fyrir augum að jafna vægi  
40 atkvæða eftir kjördæmum. Endurskoða skal þarf umgjörð við atkvæðagreiðslu utan  
41 kjörfundar með það fyrir augum að að gera framkvæmdina skilvirkari og að atkvæði  
42 skili sér á kjörstað. Hækka skal skattleysisaldur í 18 ár svo börn sem ekki hafa  
43 atkvæðisrétt í kosningum greiði ekki skatta.

## 44 Sjálfsákvörðunarréttur sveitarfélaga

45 Í 78. gr. stjórnarskrárinnar er sjálfsákvörðunarréttur sveitarfélaga staðfestur og kveðið á  
46 um að sveitarfélögin skuli sjálf ráða málefnum sínum eftir því sem lög ákveða. Haldgöð  
47 rök og verulegir hagsmunir þurfa því að koma til ef skerða á þennan ákvörðunarrétt.  
48 Lýðræðisleg sjónarmið lúta þannig að því að sveitarfélög eigi að geta nýtt  
49 sjálfsákvörðunarrétt sinn varðandi t.a.m. atvinnuuppbyggingu og nýtingarrétt.  
50 Byggðamynstur er ólíkt milli sveitarfélaga og vegna þessa þurfa sveitarfélög að hafa  
51 meira um það að segja hvernig verkefnum sem þeim er úthlutað að lögum eru útfærð.

## 52 Heimsfaraldur

53 Heimsfaraldur Kórónuveiru hafði víðtæk áhrif hérlendis og gripu stjórnvöld inn í með  
54 afgerandi hætti. Í ljósi þess er mikilvægt að sóttvarnaaðgerðir stjórnvalda verði  
55 skoðaðar með tilliti til stjórnarskrárinnar samþykktir Sjálfstæðisflokkurinn að skoðaðar

Formatted: Font: Bold

- 56 [verði aðgerðir hins opinbera í sambandi við stóttvarnaraðgerðir í heimsfaraldri](#)  
57 [kórónuveirunnar einkum í ljósi 67., 71. og 75. gr. stjórnarskrárinnar, svo draga megi](#)  
58 [lærdóm af þeim.](#)

DRÖG